

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

D. A. Tractatus De Privilegiis Ecclesiae

Zanchi, Lelio

Veronae, M. D. LXXXVI.

Trigesimum Tertium Priuilegium.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-61627](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-61627)

- 9 Promouens illegitimus sciens veritatem cecidit in conspectu Dei, licet illud si lo-
cutum secus si ignorauit.
- 10 Promouens illegitimus sciens poterit petere dispensationem à Papa.
- 11 Locus non sanctificat hominem, idem est si transit ad religionem, vel ad locum
religiose conuersationis.
- 12 Filius sacerdotis non potest administrare in eadem ecclesia paterna, etiam si
impetrauerit à Papa, quia literæ censentur subreptitiæ.
- 13 Papa mandat filium sacerdotis remoueri ab administratione ecclesia, non ob
stantibus literis impetratis.
- 14 Beneficia impediuntur ex duobus vicis, videlicet, quando quis est illegitimus,
& quando pater ministravit in ecclesia.
- 15 Filius sacerdotis ministrare potest mediate, non autem immedia-
te.
- 16 Filius sacerdotis ordinatus ad sacros ordines agere potest, ut beneficium
conferatur.
- 17 Beneficium collatum ex aliquo impedimento non tenet collatio.
- 18 Filius sacerdotis si non potest retinere beneficium gratiose concessum potest
tamen illud per viam iustitiæ retinere.
- 19 Illegitimus absque dispensatione Papæ ad dignitatem, vel personatum, vel
beneficium curatum promoueri non potest.

Trigesimum Tertium Priuilegium.

- 1 CCLESIA gaudet hoc priuilegio, † Quòd filij
præsbyterorum, & alij illegitimi sunt inhabiles ad
2 sacros ordines, nisi aut monachi fiant, aut in congre-
gatione canonica viuentes, regulariter † prælato-
nem vero nullatenus habeant, in minoribus ordini-
bus & beneficio sine cura Episcopi, dummodo tale
fit, quo alias dispensare possint, in alijs dispensatio Papæ requiri-
3 tur, capitu. 1. de filijs præsbite. † Igitur per ingressum mona-
sterii tollitur irregularitas proueniens ex alterius delicto,
4 statutum fuit per Concilium Lateranense, quòd electio ad Epi-
scopatum de digno, scientia, moribus, etate, & quòd sit de le-
gitimo matrimonio natus, capitu. cum in cunctis de electio.
5 † Si illegitimus esset conditionis prædictæ à dignitatibus non
rePELLitur, l. 2. §. spurios. ff. de decurion. & l. spurij eod. titu. Hoc
est verum in dignitatibus secularibus, secus autem in Ecclesiasticis
ille-

6 illegitimi repelluntur, † quia omnis fornicatio extra matrimo-
 7 nium est peccatum mortale, Clem. ad nostram de heretic. † Ideo ve-
 8 luti nati ex originali peccato mortali, a lege canonica repelluntur
 9 sed si per ignorantiam tales fuissent promoti excusatur promo-
 uens, capitu. 2. de ordin. ab episcopo. C. de test. l. i. ff. de offic. pro-
 10 conf. l. iij. † Ipse vero cecidit in conspectu Dei si veritatem nouit,
 licet illud sit occultum, de temp. ord. cap. si. secus si ignorauit, vt
 quia forte coniugata admisit præsbyterum, nec ei reuelauit, excu-
 11 sator. ff. de in ius. voc. l. quia semper verbis autem matris in his est
 credendum, cap. per tuas de probat. cap. afferte, & cap. literas de
 præsump. Et quia in dubio tutius est abstinere, cap. ad aures de tem-
 12 po. ord. non tamen cogitur credere, ex quo natus ex nuptiis, l. neq;
 professio. C. de test. not. Inn. in cap. officii de penit. & remis. con-
 13 suluit Host. † quod talis seruet cōscientiam suam, & uadat ad Pa-
 pam pro dispensationem, quam facilliter in hoc casu obtinebit,
 14 & cum † locus non sanctificet hominem, utrum idem esset si non
 transiisset ad religionem, sed ad locum religiosę conuersationis,
 xl. dist. cap. non loca secundum opinionem Dec. non seruaretur
 hoc cum a regula communi exorbitare uideatur, & excluderetur a
 15 praelatione tam in eisdem, quam in aliis monasteriis, cap. legi. xvi.
 16 q. 1. In dubium reuocari potest † si sacerdos habens filium, & admi-
 nistrationem cuiusdam Ecclesię, si a Papa impetrauerit tacitō quōd
 17 esset eius filius, & quōd ualeret administrare in eadem ecclesia pa-
 terna, an filius ab administratione remoueri potest, & dicendum
 18 quōd sic, quia literę impetratę fuerunt subreptitię. † Ideo hoc co-
 gnito per Papam mandauit ordinario quatenus si filius est genitus
 sub sacerdotio, & quōd pater eius in eadem ecclesia ministrat, re-
 moueat illum ab illa ecclesia, non obstantibus literis impetra-
 19 tis. † Duo. n. vitia sunt, quę impediunt ad beneficia promoueri, sci-
 licet quando quis est illegitimus, & quando pater ministrat in
 20 ecclesia, c. ad pręsentiam de fil. præsbyt. † Quę immō filius possit
 ministrare est tex. in cap. ex transmissa, eo. ti. ad quem responde-
 ri potest, quōd in d. cap. ad pręsentiam ibi intelligitur quōd im-
 21 mediatē non potest, mediatē autem potest, quia purgatum est
 22 uitium, † sed est casus, quōd ordinatus ad sacros ordines,
 etiam si sit filius sacerdotis, agere potest ut sibi beneficium con-
 23 feratur. † Et ubi aliud quōd est collatum ex aliquo impedi-
 mento non tenet collatio, illud sibi ex dispositione est relaxan-
 24 dum, donec aliter prouideatur, † sed licet filius non possit
 tenere sibi beneficium gratiosē concessum per viam gratię,
 in

in quo pater ante ministravit, potest tamen illud retinere, quando per viam iustitiæ etiam iustitia impellente ex necessitate sibi collatum quousque aliter provideatur, & tunc tenet quandam iuris dispositionem, quod notandum cum de facili alibi non reperitur, Io. And. in cap. veniens de fil. præsb. † Satis est quod illegitimus absque dispensatione Papæ ad dignitatem, vel personatum, vel beneficium curatum, promoveri non potest. cap. nimis, de fil. præsby.

S V M M A R I V M.

- 1 Domini olim pro eorum usu, & ministerio emebant homines.
- 2 Usus emendi servos non est de consuetudine præter penes Genuenses, & Patenopem, ac Regnum Sicilia.
- 3 Servi emptitij ad ordines ante manumissionem promoveri non possunt.
- 4 Ingenuus dicitur ille, qui natus est liber.
- 5 Clericus promotus plenam libertatem adeo quod apud hominum nullum remaneat obsequium temporale, aliis promoveri non potest.
- 6 Servus non est sui iuris sed subiectus Domino, ideo talis promotio potest infirmari, vel vituperari.
- 7 Futura sunt præcauenda.
- 8 Collegio clericali renuntiari non potest.
- 9 Status hominum apud Canonistas tres sunt considerandi, id est Status ingenuitatis, Status libertatis, Status libertinitatis.
- 10 Ecclesia de origine, vel nobilitate non curat.
- 11 Clericus ad hoc ut eligatur non inspicitur in eo nobilitas generis, sed virtus, & vitæ honestas, quæ Deo idoneum, & gratum servitorem faciunt.
- 12 Deus non curat regimen nobilis, & potentis secundum carnem, sed ignobiles, ac puperes, cum apud Deum non sit personarum acceptio.
- 13 Ecclesia non curat Nobilitatem sanguinis, sed attendit nobilitatem conversationis.
- 14 Nobilitas ita fuit cara Deo, ut eum descenderet in terram, ut se humanaret, non traxit hortum ex tirpe Benjamin, sed ex tirpe David regia.
- 15 Deus in omnibus ad exemplum nostrum semper usus est humanitate maxima.
- 16 Deus iussit, quod pro regimine Reipublicæ eligerent viri nobiles, & sapientes.
- 17 Nobiles, & ignobiles varijs pœnis Iureconsulti afflixere.
- 18 Lex, quæ diversimode punit nobiles, & ignobiles non est iniqua.

19 Nobilitas Deo, & hominibus placet.

20 Virtus, & honesta conuersatio, quam sanguinis nobilitas curatur à Deo.

21 Deus est fons iustitię, quę unicuique tribuit quod suum est.

22 Ecclesia est habitaculum Dei.

23 Clericus non promouetur, qui in infamiam ecclesie a Domino reuocatur.

24 Natus ex patre seruo, & ex libera matre poterit promoueri.

Trigesimum Quartum Privilegium.

ECCLESIA gaudet tali priuilegio, † Olim in com-
 muni vsu erat quod Domini pro eorum ministe-
 rio homines emebant, † Qui propriè appellabā-
 tur serui, hodie autem abijt in desuetudinē, præ-
 ter penēs Genuenses, & Partenopem, ac Rgnum
 Sicilię, apud quos viget adhuc talis consuetudo
 huiuscemodi. † Serui ad ordines ante manumissio-
 nem promoueri non possunt, capitu. 1. de seru. non ordin. hoc enim
 cum maxima verborum efficacia Sancitum est, cum ibi in tex. di-
 catur nisi ante clericatum ingenuitatis dignitate potiatur, vtitur
 illo verbo ingenuitatis improprie. † Quia ingenuus dicitur ille
 qui natus est liber. institu. de ingenu. in princ. vnde dic ingenuita-
 tis, idest plenę libertatis, † Nam qui ad clericatum promouetur
 plenam libertatem consequi debet, adeò quòd apud Dominum
 nullum remaneat obsequium temporale, aliàs promoueri non de-
 bet, 54. dist. cap. quicunque ratio enim fuit nam, † cum seruus non
 sit sui iuris, sed subiectus Domino suo, ideo talis promotio poterit
 infirmari, vel vituperari, & ita hoc præcauendum. † Hic igitur no-
 tandum, quòd futura sunt præcauenda, cap. in nomine Domini
 23. distin. c. conuenientibus 1. q. 7. ca. cum Adrianus 63. dist. quia
 vituperium consistit in hoc, quòd promotus in seruitutem remitta-
 tur cap. frequens 54. distin. & capi. ex antiquis vituperium tale est,
 quod tangit totum † collegium clericali, cui renunciare non po-
 test, cap. si diligenti de foro compe. † Apud Canonistas, tres sunt
 hominum status considerandi, quidam sunt ingenui, & sunt illi
 qui sunt in plena libertate, & fuerunt nati liberi, quidam sunt liber-
 tini, & sunt illi qui fuerunt serui, sed postea manumissi sunt, qui-
 dam sunt serui, qui sub potestate Domini sui vitam degunt, † Si
 Ecclesia de origine, vel nobilitate non curat, ca. venerabilis de præ-
 bend. & capi. ad dẽcorem de institu. non attenditur, † in eligen-
 do